

Dêsan de
Sûretê Ma
Nimate

Roşan LEZGÎN

Şîr

Uste

Dêsan de Sûretê Ma Nimite

Roşan Lezgîn

şîr

Kitab: 14

Şîr/3

Dêsan de Sûretê Ma Nimite

Roşan Lezgin

Çap: Can Matbaacılık

ISBN:975-98773-9-2

Îstanbul, 2005

Edîtor: Deniz Gündüz

Pêardişê Qapaxî: Talat Doğanoglu

Grafikê Qapaxî: A. Rahman Çelik

© Vate

Weşanxaneyê Vateyî

Adres:

Şehit Muhtar Mah. Nane Sok.

Kat: 3, No: 5/5

Beyoğlu/ İstanbul

Tel: 0212-244 94 14

E-posta: butkan@hotmail.com

e-mailê nuştoxî: rlezgin@hotmail.com

TEDEYÎ

Destûr / 5

Ber / 6

Kilît / 7

Hubr / 8

Remayoxê Ziwanê Xo / 10

Ruho Vindîbîyaye / 13

Dêsan De Sûretê Ma Nimite / 25

Destanê Xo Bişawe / 27

Lete / 31

Wisarî Meheridne / 32

Zerrîya Mi de Mendê Rêçê Awiranê To / 33

Tutek / 36

Hewnê Mi Nêno / 39

Bêre / 40

Cuwîyayene / 43

Ti Dîyarbekirî Sînena Mi ra Hes Bike / 49

Heridîyo Şairêk Qewmê Xo ra / 53

Şîrî Şahid ê / 59

Mevacêne / 62

Awa Kewserî ya Areqê To / 63

Tenyayî / 67

Kela Dîyarbekirî / 69

Areyî / 70

Arêwan / 71

Soz / 72

Pird / 75

Felsefe / 77

Roşan Lezgîn, serra 1964 de dewa Dingilhewa ya Licê de ameyo dinya. Tenya çar serrî mekteb wendo. 1995 ra nat zafê kovar û rojnameyan de bi kurdkî (kirmanckî û kurmanckî) û tirkî nuştayê ey ameyê weşanayîş. Roşan Lezgînî bi kitabê xoyê hikayan (Binê Dara Valêre de) xelata edebîyatî ya Apec Förlag AB-2002 girewte. Hêna bi yew hikaya xo (Serkewtena Zerencan) Musabeqeya Hikayanê Domanan a Yewine ke Belediyeya Sûrî ya Dîyarbekirî organîze kerdebî de Xelata 2. girewte.

Eserê ey ke se kitab hetanî nika tamam bîyê, nê yê:

1. Binê Dara Valêre de, Çap-1. Apec-2002, Stockholm, Çap-2. Vate-2002, İstanbul
2. Li Bin Dara Bîyê, Elma-2003, İstanbul
3. Hîdayet Sadiq, Sê Dilop Xwîn (Wergerandina ji farisî), War-2004, Dîyarbekir
4. Samancı Suzan, Siya Bêdengiyê (Wergerandina ji tirkî), Aram-2001, İstanbul
5. Ferhengê Îdyomanê Kurdkî (Kirmanckî/Zazakî), Vate-2005, İstanbul

DESTÛR

Nuŝtiŝ, awa heyatî ŝimitiŝ o.

BER

Xellacê Mansûrî vano, "Eke merdim bizano kamca ra ameyo, do hol bizano ke şino kamca zî." Û Albert Camus zî vano, "Welatê merdimî yo raştikên, ziwane merdimî yo. Ez, sinoranê ey de nobete gêna."

KILÎT

Her çekuye de boya areqê hezaran serrî
Her çekuye de ruhê welatêkê esmerî

HUBR

Boya hubrê qeleme
Vernîya şinge-şinga şimşêrê goninî
xo resnena heme welatan...
Û Homayî bi xo zî rêça hubrê qeleme de xo nawit bi ma
Homayîya xo bi ma evdan da qebûlkerdiş;
(Ellezî 'elleme bîl qelemî...)

Şahî, sultanî, qiralî
Amey û şîy
Hezaran tîranî...
Qesran û qonaxan ra çi mend?
Kerrey helîyayî; bîy welî
Tenya rêça hubrê qeleme baqî mend û mend.

Her kes rengê xo de rind o, her kes vengê xo de...

Çi wexto ke wisar destanê xoyê keskan ro mi keno derg
Senî a game ez lewanê ey ra şimena poşmanîya teyrê Pepûgî:
-Kamî kişt?

-Mi kişt!..

(Şîyayey tepîya nêagêrenê!...)

Û a kardîya ke ez misêwa fekê aye hesan kena

Ax destanê şima kamî ra damaranê mi birnena?

Na gonîya girênaya

Na gonî damaranê mi ra herikêna mîyanê zerrîya şima ra
kamî?

Ax na gonîya ke boya hubrî tira yena!...

REMAYOXÊ ZIWANÊ XO

Her kerra koyê xo rê xeml a
Ey yara raştikêne ti ha ça?..

Her çekuye ruhê mi rê rîsalet
Her çekuye welatê mi ra leteyêk
Her çekuya ke tahmê aye

serê ziwane bapîranê mi ra yadîgar

Û her kelam latê destanê zemanî ra cewherêk
Ax merdim ser a biremo zî maneno welatê xo!
Wa asmên birijno mi ser verara xo ra

weşe bi weşe şênikan

Mîyanê zerrîya mi de hawarêko diçetel

Û mi zerrî devista abîyayîşê vilikan...

Ey remayoxê zîwanê xo!
-Na sanike nîya ke ez vana!-
Sond bo bi mergê mi û bi rojhilatî
Her deyîra ke to xo dima verdaya sêwî
Mîyanê zerrîyêka xezalêne de eşq bî
Her dere vengê to ra herikîyêne
Û sayêra miradan berzexê to de ya ey xerîb

Ey firarê vengê xo!
Her pirdo ke ti raşanê
Janê şikîyayîşê estikan de
Boya çekuyan ano goristanan ra...

(Mi goş nayo vengê abîyayîşê vilikan ser
Zeman sey royêkê harî herikêno destanê mi ra
Û her keso ke kokê xo ra aqitya, meşrû nîyo êdî!...)

Ey firar!
Wa sond bo bi araf
Sond bo bi hesreta zerrîya ziwani
Ti ser a biremî
To dima şingînîya zincîra zewtan!...

RUHO VINDÎBÎYAYE

I

Ez birîndarê ziwane xo ya, tewreyê mi de qijekîya mi ra janî;
Lingî warpay bî, bêşelwar û ciwanîya mi ra şermêko xeşîm
Şeşserrîya mi de xerîbîye ziwane mi kerdibi lal
Sey sêwîyêk kuncê dêsan de ez menda tenya û mi zana;
"Kuro-Muro, hani kuyruğun?!..." ameyêne çî mana
Çimanê mi de şewqê şemlûlikan û qirika mi de gire
Cewherê cewîyayene heba genimî bi mîyanê nekula teyran de

Tilismê heyatî mîfrazê ruhî de û her kes agêreno xo peynî de
Kam hesranê xo ra alaweno herrîya xo û kam dûrî ra temaşa

II

Nika îşaretan dîma gêrena ez mîyanê tarîfîya zemanî de
Her xizîna ke kuzeyê xo de biya welêka serdine
Mahzenêko xorî û bêpeynî kena a ruhê mi de...
Û tilismê fekê her xizîna de ez newe ra bena zergûn
Vengêko birîndar xorînîya ruhê mi ra çingeno û vano:
-Ez destanê toyê hubrinan ra hes kena ey mecnûn!...

Ax zemanî mezgê mi tevîznayo, ez menda tarîxe de tecrît
Ne zerrîya mi gemîya Nûhî de û ne zî mi şerbetê mergî şimit

III

Kîmyaya rîsaletî mîyanê zerrîya mi ra wanena
Ez bi linganê xoyê lexeran xerîbê ruhê xo ya
Mi mûreyê xo kerdê vindî gelîyanê zemanî de
Wela mi vayê heme welatan ra bîya vila û bêwelat
Û her royo ke vejêno vernîya mi, pirdê xo raşaye
Ax ez rêwîyêko vindîbîyaye ya hafizaya dewranan de

Peynîya peyine de her dewran roj û rengê xo esto newe
Nika ruhê xo dima gêrena ez bi zêhnêko felcbîyaye...

IV

Ey her keso ke qatîlê ruhê xo yo û maneno mi
Ey teyrê macirî û pencereyê tarî, perdanê xo akerêne!
Bigêrêne xo rê çimanê mi û biewnîyêne xo ra dima
Goş bidêne sanika teyrê sîmurxî û goş bidêne vatişî;
Her vate welatê koyanê sipîyan ra şima rê çengêk roşn
Û vatiş saw ra nîyo mîyanê tarîtiye de, bizane ey xerîb...

Her qendîle rojhilatî ra roşn dana rîyê şimayê raştkenî
Ax şima rîyê xo nimnenê, ey sînayoxê qestikênî!...

V

Gevzika cehaletî de gevizîyaya ez qatilanê xo rê şîya secde
Şa bîya bi vindikerdişê ruhê xo û yew vengane de pûç bîya
Mi ayetî ezber kerdî, bîya sofî û mi nêdî xo rê yew dergah
(Wina birînî estê ke ruhê merdimî de: nimatey û xorî de...)
Mi birînê xo sey sirrêkê şerminî temirnaybî tarîtiya xo de
Ax peynî de; mi qaşilê birînanê xo qeşirnay tenêtiya xo de

Çew xelaskarê çewî nêbi, her kes xo rê resûl
Ax her kes qatîlê xo, her kes vengê xo de meqbûl

VI

Tarîtiye de ez damaranê xoyê esîlan dima gêraya zaf wext
Mi şikeftî dîy, fekê înan dêskerde û bi estikan dekerdey...
Her çî wextê xo de weş bi û ma her çiyê xo de kewtîbî erey
Çende rey mi xo kişt û yew çilke zî çimanê mi ra nêamîye
Ez remaya xo ra, mi ruhê xo newe ra carî kerd çende rey
Zemherîyê ruhê mi de zimma vengê zalimîya dinya
Ax hafizaya puyayî kamî milde ya, tarîxe rê weledê zinya!

Her kes dara xo de gil o, her kes herrîya xo de meşrû
Û mi ende xo ra hes kerd la mi nêdî birîna xo rê yew darû

VII

Çende zêdîyeno huzin ende vateyî çilkenê çala birîne ra
Her ke ez xo azad kena pencanê pêlanê na tirajedyâ ra
Û şefeq neqîşêno gonîya mi ra, ax qewmê mi qatîlê mi!
Ez xo mîyanê sanika xo de pêşena, qismet: boxça, tenyayî...
Asmên sîmê xo rijneno û rîyê mi perçemê şewe ra bêhayî
Ax şima nêvînenê a xincera ke sineyê mi de şîya war!

Şima sanika dimpiştikî zanê; dimê xo û jehrê xo de tacîdar
Tabîran ra bibo welî no xîyal, her çeku qehrê xo de întîxar!

VIII

Mi va ez xo rê ruhêk peyda bika, newe ra û tûnc ra
Nêbo, ez xo rê welatêk peyda bika, meqsedêk û mirad...
Pirdanê xo raşanî, rêçanê xo bidî vayî ver û îrsê sulala
Newe ra bengîn biba seba a karhezala Gelîyê Çewtela...
Ax hewnê mi versîya ruhê minê vindîbîyayî de mendî esîr
Û zincîra aîdîyetî sey marêko birîndar ro xîyalanê mi lefêya

Her kes aîdîyetê xo ra morkerde bi, kunya xo mermer û tûnc
Û mi zana, sînore hewnan zanayîşî ra zaf wetêrî û meçûl!...

IX

Mi her di destê xoyê hubrênî sey di şaxanê nazikan ramitî
Zimistanî da piro, pûk ser de şî û xezeb û bêwayîrî...
Mi kefarete xo da, qiyamet û meşerê xo vîyarnay
Mi fêkîyê Baxçeyê Adenî serê engîştanê xo ra çînay
Û mi kederê xo ra ezber kerde na sanika raştikêne

Ax her kes qiyametê xo ano û her kes meşerê xo
Her kes Adenê Baxçeyê xo yo, ey xerîbê welatê xo!...

X

Rojê mi melûl û çî wexto ke ez ewnêna tarîxa qewmê koyan ra
Zerrîya mi de çingîniyêka sofîye, se kardîya ke sawîyena dêsan ra
Şimşêrê mi çin o helbet, îdeolojîyê tahmgizûnî mi ra dûrî
Dare bi darîtiya xo daristan de, mi rê utopya bî sey her şairî
Ne çew rojê mi rê mertal û ne zî versîya mi çewî rê sîwan!...

Belkî hewnêko hewtreng bi hewarê mi arafê yew hêvîye de
Belkî zî erênayîşê yew bilête bi, sefero peyinê yew tirajedyâ de

XI

Ez ko şorî helbet, mi va wa janê mi û çend vatey bimanê yadîgar
Ey qewmo ke xo rê çimsûr, aîdîyetê xo de xesênaye û famkor!
Bena ke şima vajê, "Yew ehmeq bi, adirê xo de xo veşna û şî!..."
Belkî zî her kes bi yew mûme agêro û awan biko yewna rojhilat
Û bena ke qîyametê xo de newe ra şên bibo no welat...

Eke vilêka sûre bîye zergûn her aşma gulane serê gorê mi de
Ciwanêko çeleng wa biçîno û biko mîyanê porê yara xo de...

DÊSAN DE SÛRETÊ MA NIMITE

Verara her di çeman kewayî
mîyanê her di çiman awî
hezaran serrî verê cû ra
verara her di çeman de
vengo esmer ê qîncelan...

Tewreyê şiwani de leteyê nanî
çilekiya biza kole
û her aşma nîsane
koyanê welatê mi de zîlê ribêsan...

Verara her di çeman mij
mîyanê her di çiman sûrayî

Virso
gama ke rehma hewran ra virsêno
mijdîyana varanî ya herrî rê
(mijdîyana ma nimita...

Loma zî,
eynike de sûretê ma şikite
dêsan de vengê ma nimate!...

DESTANÊ XO BIŞAWÊ

Ramûsanê to
mîlçika sibate
û zerrîya mi...

Verara bêvengîya şewanê mi
sipeyîya çicanê to de beşna Sîpanî
teşnê lewanê mi
û lepanê ma de hewrê hamnanî...

Şewê ma deerg, derg
loorî, lorî...

Vayê Çewtela
xuşîniya pelanê gozêre de
û çimê ma hetanî fek bi asteran dekerdey...

Dêsanê ma de nexşê şahmaranan.

Ey awa Munzurî
ti bi hesreta zelalîya xo bika
vaje mi ra
ma seba çi rijney karîbanê xo?...

-Heme îsanî sey d(wan) ê-

Milçikê!
Ka hela ti mi rê nexşeyêk xêz bike
keweyîya asmênê xo de
wa qe bêname bo...

Reben û rincanê evdalan ez a
tûjikîya Tûjikî de.

Rayîrê mi
dûûûr

derg...

Çimanê mi ra bigîre heta bi çimanê to.

Ez vana: -ti nêna!

Ka to vîyêk porê xo ra bişawitêne
şewdirêk de...

Hêy!..
Vengê mi
vengê mi nêno to?
Ez vana: -ez gelyêk a, gelîmî
lewan ra zimistan dekerdî
gilê mi qerisîyay Azgilêr de
xorî..
Heme hewnê mi vewrêse Koyê Sipî
viran...

Ganî nika germinîya destanê to tîya bîyêne
tenya germinî
û destê to!

LETE

Zerrîtenika mina keweyine
Aseno
Çimanê toyê zelalan ra laserê hezkerdişî herikêno...
Ez zana ha!
Ti mi ra zaf hez kena zaaaaf...

Ez nêwazena endêk zaf ti mi ra hez bika
(Meheridîye ha!...)

Vila ke, vila ke...
Heskerdişê xoyo asmênin vila ke;
Na kevza ke kera wa dusaya
Na mîlçika ke meli fek de bena halinê xo
Na vilika sûre
Boya areqê nê paleyî ra
Û heme welatan ra hez bike...

Eke ti hez bika
Do pahra mi zî tede bo
Bizane!
Ez zî yew lete ya
To ra
Û heme ra
Yew lete...

WISARÎ MEHERIDNE

Çimengura mi
werrekna to bizanêne
mi çiqas bêrîya to kerda
boya rêça lewanê to porê mi de
û bêrîya to yew kalme
zerrîya mi de çikîyaye...

Tî zana vilika mi?
Nika tîya, to ra dûrî
vartîyêka hurdî varena
boya hîbûna serêşutîya-to
xo reyde ana û resnena lewanê mi
û ez
çilkanê hesran nesilnena zerrîya xo...

Lewhengemîna mi
nêbo ha!...
Çi rey
ti vartî nêvarnê çimanê xo yê hewrinan ra
û ti
wisarî nêheridnê rîyê xo ra
Do pêro vilikî bivilişîyê!...

ZERRÎYA MI DE MENDÊ RÊÇÊ AWIRANÊ TO

wisar o
wisarê nêrgiza mi
newe abîya...

xêlî bi xemla ti, henga mi
gama ke ez bi çiman ameyêne ramûsanê lewanê to
çimanê mi de şilîya şerman
to mi ra dîr berdêne...
to da ray û ti şîya
zerrîya mi de mendî rêçê awiranê to.

ti nêşîyêne!
ma şan bi şan sîneyîş pawitêne
û ti şîya
rismê şîyayîşê to awiranê mi wa aliqîya...

sûsika mi
huyayîşê toyo nîmcet
janê mi...

de şo
ti berrîya vewre ya êdî
kaleka mina çepe de...

(...!...)

nika:

ez tenê ya, bê to
vîrê mi, xîyalê to
û lewê Dîjle de awa lêle
wazena gunanê xo û to pîya birijnî
ax xuşşînîya pêlan
mi xapênenê bi ameyîşê to!...

TUTEK

tutek!

janê toyo bêfam sipeyîya didananê to ra çurisêno
fekê toyo akerde de
û huyayîşê toyo qurmûçnaye çimanê mi de cemidîya...

tutek!

kamî huyayîşê to qurmûçna-
kamcu vayî to kirişna qeraxê nê şaristanî?
sergo halînê xaranê to bi qey?
letêk nano kufikbîyaye
û destê toyê virikinî...

çerekanê rîyê to de nexşeyê welatêk vindîbîyaye...

oyy oy tutek!
ruhê mi
wa ruhê mi lîlikanê to de bicemidîyo
ti bi kamcu ziwani bermeni lo-
ti bi kamcu ziwani qisey kenî, ha?!...

ero tutek!
nê hesrê to yê, lewanê mi ra çilkenê
(wa boya lewanteyî rêzikanê şairan ra nîyo êdî...)

tutek, tutek!...
hêvîyê to zerrîya mi de pirpirok ê
-baskê înan şikitey...

ax tutek!
werrekna
ma kendalanê Kosûrî de bîyênê nika
binê dara tuyêre de
şîlêk pîyaz û letêk nanê tenûre
destanê ma de...

HEWNÊ MI NÊNÔ

ez nêzanena
bena ke nika şan bo
teber a
belkî şewe herikêna verara hewnî...

ez zanena
qevdê destanê mi de janê asinî
rêçê elektrodan mîyanê linganê mi de
zere de
û çimê mi gêrîyenê...

ax senî ke çimê mi gêrîyênê
ez welatêk vînena
lete bi lete
û mîyanê gola gonî de...

ez çimanê xo akena
na rey;
çar heme hetê mi dêsî
sey mi
bêziwan
û uryan!...

BÊRE

hehecikê
qelancikê
dimqemçikê!...
bi baskanê xo
meqelişne keweyîya asmênê mi lê!...

ax!...
destê mi
destê mi nêresenê to...

hehecikê!
mi rê mîrat menda versîya tarîxêka sofîye
ez çi welî xo ser kerî
û to rê
rindê
çi mîrat verdi?

rîyê to;
maskeyan diznayo
rîyê mi;
nexşeyêko perritnaye

bicawe!
vînce bicawe...
(tersena aqbê desmalkaxizêk bîyo to ser de)

bêre, bêre!
ez pabeyê to ya, lê lêê...
agêre rindika mi
vereşanêk
leweyê Dîjle de
ma şitê xezalan bidoşin
û wa boya pûnî biperro lewanê ma...

erê hehecikê
de bêre!
mi memirêne, bêre
kuçanê çimanê mi ra bivêre
wa porê to vayî ver de bireqisîyo
û ez
boya şîfran bilêsî viranîya to ra
erê rindika mi?...

CUWÎYAYENE

Seba ruhê Dost Çiyayî

Cuwîyayene deyîrêka kan a
Serê ziwane babaderwêşêk de
Mîyanê lewanê qereçîye de falê destî
Cuwîyayene tizbîyêka karîban a
Serê dezgeyê kalêkê entîkerotoxî de
Û xincerêka destesedefên a zemanê verî ra menda..

Ax na cuwîyayene; kayêka elebqulab a!...

Cuwîyayene rêwîfîyêk a bîyayîş ra hetanî merg!
Her qonaxêkê nê rayîrî de ma her yew rêwîyêko bakîr
Asparê astorêka rewane û çargamî
lewe û leweyê kaş û kendalan de...

Ax na cuwîyayene!
Na cuwîyayene kênayêka xama ya
Şewan ra nêmeyê şewêk de
verara dadîya xo ra wurzena
û xortê şarî dima remena...

Û ma?
Ma teyrê macirî
(Macirê ziwane xo!...)
Ma her yew gemîyêka bê lengergeh ê
Mîyanê pencanê pêlanê cuyî de...

(Ax ez! Derwêşêko bê erbane, sofîyêko bê dergah a ez. Kamcu gelî halînê ruhê min o? Herrîya kamcu kendalî rengê xo dayo ra xulqê mi. Û vayê kamcu koyan simbilê mi serridnayî?...

* * *

Gelo na senî yew rebenî ya ke merdim welatê xo de sey maciran biciwîyo û seba heskerdiş û wayîrvejîyayîşê a herrîya ke merdim ser o ameyo dinya, nan û awa aye werda, her tim xo rê mazeretan peyda biko?...

* * *

Gelo hemeyê cuyê merdimî de tenya yew vîsteke çin a ke merdim heme waştîşanê xoyê heywanî bido kîşte, a dinyaya xo ya tarîye ra -tenya yew vîsteke- vejîyo teber û bi awirêko asmênin biewnîyo dinya ra; xo û êyê bînan, şarê xo û şaranê bînan muqayese biko?...

* * *

Ax ma nêzanenê ke leyîr bi pencikanê xo çûleyê hakî şeqneno û xo erzeno verara roşnayîya rojî û her wisar pûrtê xo newe ra xemilneno...

Ma sanika teyrê Sîmurxî zî kenê xo vîrî ra û ma nêzanenê ke Zumrudê Anka welîya xo ra xo xuliqnena newe ra...)

Gelo ma korrfam kewtê
Ya nê koyî sey hûtanê hewtsereyan mexel kewtê,
Ma ra kam hewnê mergî de yo?...

(Eke nê koyî mîyanê sanikanê zemanê verî ra
vejîyê û wurzê xo ser,
ma do bi kamcu rîyî biewnî înan ra, ha?!...)

A çi teyrêka delal a

her Hezîrane de hezrê xo kena

Halînê xo nana ro gilânê dara mazêre ser...

La kamcu leyîro şitheram dest bi perrayîşî keno

Êdî xo dima nêewnêno û şino hey şino...

Ax no welat!

No welat, welatê kamî yo?

Ey Dostê Koyan

La to no welat kamî rê verda û ti şî hey şî?!...

TI DÎYARBEKIRÎ SÎNENA MI RA HES BIKE

Berê Koyî ra hetanî Berê Ruha
Gaman peymawena ez
Ver û verê bedenî de...

Vayêko honik sipeno
Vayê koyan...

Boya rîhanî tede
Vakur ra yeno, nermek
Xuşşînî kewta pelanê çinêyeran ser
Valêrî porê xo şane kenê vayî ver de
Xubêrî boyêka xumrî resnenê heme ca
Çîve-çîvê meqesokan a, mîlçikî bi wîle-wîl
Porê bedenî; çokêk vaş

Sereyê mi xoş
Canê mi mest...
Xîyalê mi de abîyayîşê vilêka sûre
Û serê engîştanê rojî ra ez
Sosinan çînena qevd bi qevd...

Tiya şerq o; yanî Dîyarbekir
Şinge-şingê tasanê sifrênan a
Awa sûsî roşeno Bavê Elo û kênekî tuyan;
Lewê înan "qere hubur"

Dûyê kebabê cîgere vila beno
Binê ziwane mi de tahmê çayêka qaçaxe
Û zinca mi boya titûnê Helhelî ra pîrr
Ez tewirêna ya ewro; sermest
Zerrîya mi yew pîrpirok a ewro

Rîyê asmênê nîlgunî de hewrê gulanî
Vayî dest dano hewran û yena war:
Reşêşêka hurdî...
Dima ra, asmênê Dîyarbekirî de
Keskesûre bena keman
Kerreyê dêşê bedenî sereşute
                    Awin-awin huyenê
Û kewe-kewe beriqênê pelê daran

Dîyarbekir o tîya; heme ca rengîn...

Kênekêk wet ra yena; esmer-esmer
Çimê aye mîyanê zeytî de çutêk zeytûnî
Û lewanê aye ser o çilkê vartî
Poro sîya vayî ver de rewan...

Mîlçikî wanenê
Û ma, çimanê yewbînan ra awiran remnenê
Alişkanê ma de vilî abenê
Di zerrî: di pencereyê akerdeyî;
Di boranî sipî-sipî perrenê qefesan ra
Û ma çimanê yewbînan ra şerab şimenê:
-Noş!
-Noş!...

HERIDÎYO ŞAÎRÊK QEWMÊ XO RA

reçesêna rîyê awe de sûrayîya rojawanî
û cuwînek bêwayîr mendo latê deşte de
versîya koyan kewta dewêka veşayî ser
laşêk asêno versîya tihokêre de
û laşwerî werdişê laşan ra giran...

şewşewokî şewişênê verara şewe de
kundêk waneno gilânê tuyere ser o
valêre porê xo rijnayo mîyanê awa çemî
û o ziwano ke vayî ver de reqisêno, ax!...
lal beno mîyanê lewanê şarêkê xemsarî de

binê roşnayîya tîjeaşme de kerreyê xemgênî beriqênê
daristano por-gijol mendo pejmûrde;
pepûg bermeno, şaîr naleno, çem zimeno...
darêka zeytûne hesran kena war herinda zeytî de
û heme qisey qesîyênê fekê şarêk de...

çekûyan ra pirpirokan perneno şaîr serabê xo de
misre bi misre warizneno qesran û sarayan
ronište yo serê kerra de, leweyê royî de, tenya
bermeno şaîrêk emşo; heredîyo helbet!
hêrîşê awaz û nexmeyan ra esirêna zerrîya ey...

koyî bêveng, şewe serdin, şair bêhal...
rayîrê xo şaş kerdo şarî; goşî kerr, fekî lal
lingî rincan, şewe şad û aşme şîya awan...
heredîyo şairêk qewmê xo ra; verê xo tada:
kerrey varey ro qewmêk, zerrîya şairî şikîya!...

simbilê genimî bi şaîr; weşe bi weşe latê deşte de
cehaletîya dostan ra, xezebê dijminan ver
mîyanê xeleyî de sey lema zîwane tenya mend
û dohnê çila çikîya; tarîti hêrîş berd qewmêk ser!...

ŞÎRÎ ŞAHID Ê

Nê şîrî
nê şîrê hesretan û hesrinî
Her şîre desmalêka mûrekerda û neqîşnaya
Û her sanika ke dapîre ra yadîgar menda
Zereyê sindoqêka sedefan ra neqîşnayî de nimita...

Ey qewmo ke ziwana dest ra gêrîyayo û sêwî
Neslê peskovîyan ra çi mendo destê ma de?
Helbet koyê ma hema zî bakîr ê
Koyê ma hema zî xînamî yê asteran rê

Û şewqê aşme ma rê çimşikitişê waştîyêka şermokine...

Halînê tenêfîya mi de newe ra xuliqêno asîman
Ez tenêfîya xo de zêdîyena her şefeqê welatê xo de
Ez tenêfîya xo de hes kena şîma ra ey qewmê koyan
Bêrêne û bêvînê
Welatê şîma senî resayo umrê pêxemberan...

Û pêşê koyan de her kerra şahid a mahkûmîya ma rê

Her hafizaya ke kilît biya rêça xo de bena a
Û her zeman û rojêkê xo esto helbet
Versîya welatê mi xatirayêka xerîbe û mehzûne
Mi ewnîya dîrî û nîzdî ra û mi dî
Hemeyê hêkelan secde de bîy kerra
Û her kes hewranê xo ra varabi newe ra...

Ax înanê ke umrê xo bîlasebeb telef kerd
Heme qapsûnê înan pûyayî
Û ma zîwanê yewbînan ra fam nêkerd û nêkerd!...

MEVACÊNE

wus bêne!
mevacêne...

mi tenyayî dîya
mi mergê embazan verara xo de dîya...

wus bêne!
mevacêne
veng mekerêne
zerrîya mi;
                  tenike û ende zî barî...
ha visya ha visyena ha!...

kul, keder û kerban
axîna şêrgelan
şitlê rîhanan
meyarêne ziwan
besss!...
mevacêne
wîsewîsêka qijeke zî
êdî ginena zerrîya mi ro...

09. 12. 1977 - Dîyarbekir

AWA KEWSERÎ YA AREQÊ TO

talan bi talan
sotin bi
rem bi!...
gama ke vereşanê gewrî agêrayêne rengê gonî
kuçane ma de virêcîyayne boya mergî...
ma şitlî bînerd kerdî
bê kefen
                    bê şîn
                                    bê helalî û xatir...
û her tim
tilîfîyêka sipîye mîyanê di engîştan de...

tarîtiya şewanê awran de
Bêrivanan ma lewney
pistinane xo ye tîjenêdiyayan ra
Zilanan zil da zerrîya ma de
heme gilê daranê xo ma birney
û ma xo newe ra şut bi hesranê dayikanê sêwîyan

de hadê!

wurze û meşermaye

meremne çimanê xo awiranê minê sojnayan ra

bikewêne birînanê mi

awa kewserî ya areqê to

han to rê gonîya mi

newe ra birêse rêzikanê Xanî rîpelanê peyînan ra

hadê!

racane na sanika Habîl û Kabîlî
na tenîya çareyê mi wa, vila ke
qalindê heme çî dîyayo
huyayîşêko sereşute biperrne latê xo ra
û şane bike gilane Gilgamêşî...

TENYAYÎ

Kam eşkeno mi rê vajo
pirpiroke
bi çimanê xoyê keweyênan
çi wazena vilike ra?

Ax kam pê zaneno
mîyanê okyanosî de
bi tenêfîya ê maseyê sîyayê qijkekî?

Kam eşkeno mi rê biperno
huyayîşêkê xoyo wisarên
şirpênîya baskanê boranêka yabanîye ra?

Ax kam eşkeno pê bizano
mîyanê ende qelebalixî de
zerrîyêka macire
senî tenya tenya
tepe-tepê aye ya!...

KELA DÎYARBEKIRÎ

Hêy gîdî Kela Dîyarbekirî!
Hezar sond bo to rê
Ez vana:
-Bextê to rengê to ra yo!..

AREYÎ

Şîfran doşena çimanê yara xo ra
Çirr bi çirr
Elba zerrîya xo pê kena pîrr.
Amîn kena
Şanena...

Yare rê şewdiran de kena areyî
Şanwanan şamî yê
Nê şîrî...

ARÊWAN

Hêy arêwano!
Paştqulûzo
Porsipîyo
Qeraşwano!...
No çî yo yeno to sere de lo?!...

Her serre
Laserê nê feratî
Sukrê to şaneno ra
Arêye şino
Maneno çeççeço...
Û ti newe ra
Kewnê çeççeqoyî dima
Sukir girêdanî û saz kenî arêye...

Ne laser mird beno raşanayîşî ra
Û ne ti benî rincan viraştîşî ra...

To emserr zî viraşt
De ma rê bitehne derd û kulan
Bitehne hêvîyan!...

SOZ

Versîya heme zemanan kewta ma ser ey birayan
Û eşq gilânê mazêre ser o
Halînê mîlçikêka xeşîme de mend...

Çikole çikoleyî ser de girewto birîna ma
Ey birayê minê masum û dûrî
Bîr nêbi nesîbê Yûsîfî;
Eşqê Zuleyxa bi mirad
Û toqa tometî milê vergî de mende!...

Ey birayan!

Ma her yew hewnanê cinîyêka şehwetine de Melîkê Misrî

Belkî zî bîrêko bêbin ke hema ma nêdîyo de Yûsif...

Ne ma bin ra merdî

Kurdîstan de

Û ne zî ma bi gan û goşt gane mendî...

Ey birayan!
Mi qewirmayî asmênê ma ra
Hemeyê asteran, aşme û rojo zûreyin
Meydanê astoran de mi çalî kendî
Û ez sey awa çemî herikêna birayanê xo rê

Gonî nêbena awe û hubr çilkeno çimanê mi ra
Nika nameyê xo û birayanê xo ser o, ez qîrena:
-Ey qewmê gonîwerî
Şima heme erdê dinya ro xo bare kerdo
Bêrêne!
Yan ma heme kitabana pa tarîxe wa biveşnin
Yan zî mi û birayanê mi rê verdêne welatê mi...
25. 04. 2004

PIRD

Heme birînê mi şarê mi ra yê
Û ez tim bakîr a vera heme awiran...

Mi ra pey û mi ra ver
Yew silime : palikê aye puyayey
Ez mîyanê di zemanan de menda
Zendê mi girêdayey...

Yew destê mi de bêhêvîtîye nalena
Desto bîn de hêvî reqisêna
Û îksîrê roşnayî mîyanê pencanê tarîtîye de
Çimê mi zî di eynikê sêhrin ê
Mi rê û to rê...

Wazena waye be yan zî bira

Bêre!

Yan ma heme pirdanê xo raşanin bin ra

Yan zî ma her yew bibê pirdêk newe ra!...

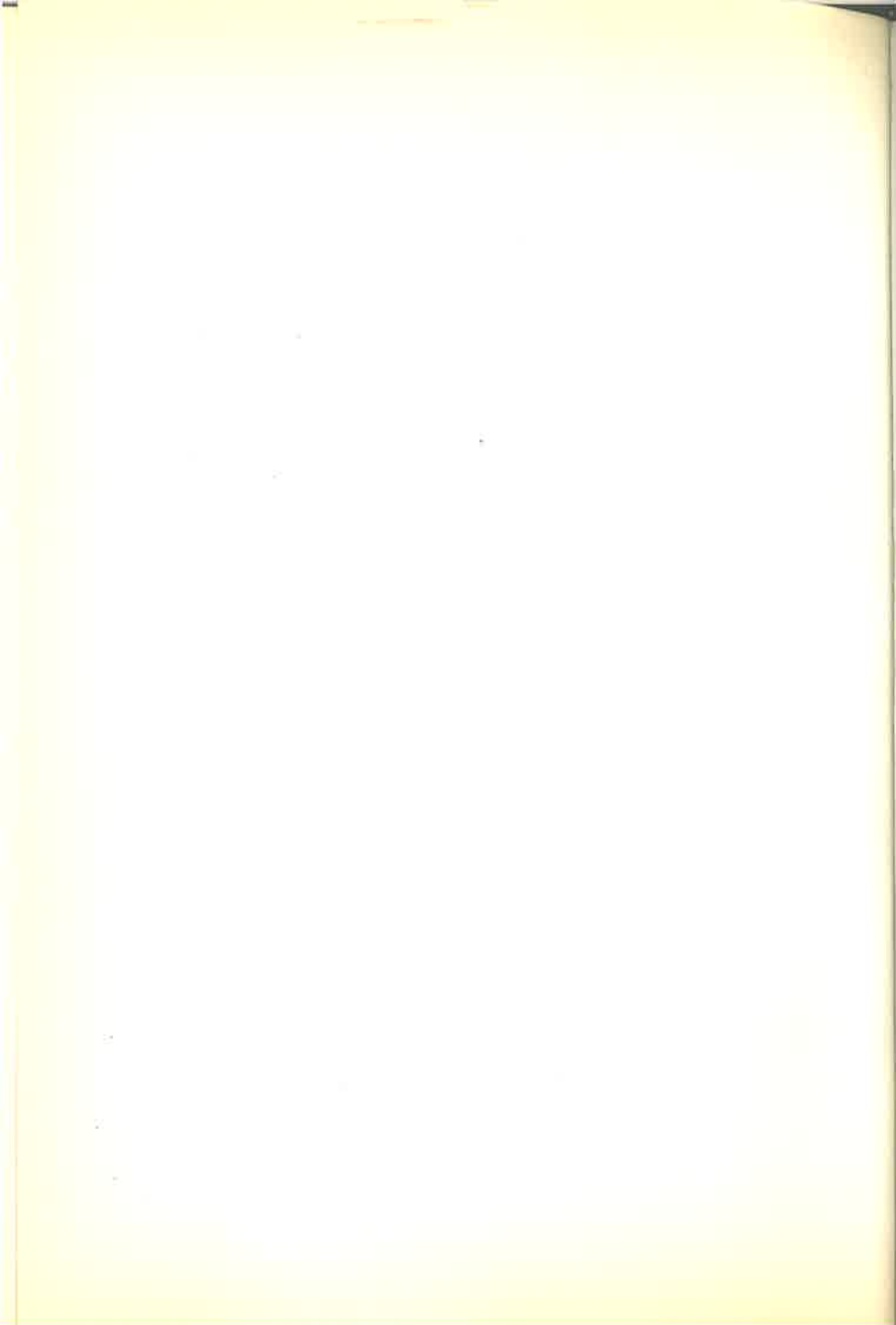
FELSEFE

Eke ti tamamê zemanan de
Ezel ra ta ebed nika cuwîyayî
O yo kehanet.
Û xîyalê to çende gird ê
Temen to rê ende kewt!...

Mi her di destê xoyê hubrênî sey di şaxanê nazikan ramitî
Zimistanî da piro, pûk ser de şî û xezeb û bêwayîrî...
Mi kefarete xo da, qîyamet û mehşerê xo vîyarnay
Mi fêkîyê Baxçeyê Adenî serê engiştanê xo ra çînay
Û mi kederê xo ra ezber kerde na sanika raştikêne

Ax her kes qîyametê xo ano û her kes mehşerê xo
Her kes Adenê Baxçeyê xo yo, ey xerîbê welatê xo!...

ISBN 975-98773-9-2

9 789759 877392